

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 1.

V Ljubljani, 15. januarja 1929.

XLVI.

VSEBINA: Izprememba ustave. — Ob začetku novega leta. — Gnojščice z gnojnično jamo. — O gnojničnih napravah. — Čilski soliter in naša ozimina. — Oljnate tropine so letos potrebne. — Bodočnost našega hmeljarstva. — Vsem hmeljarjem! — Uspehi pozne trgatve. — Za povzdigo sadjarstva. — IV. Vinska razstava z vinskim sejnom v Ivanjkovcih. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Nedeljska predavanja in tečaji. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.*

Izprememba ustave.

Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. je dne 6. januarja t. l. izdal na narod proglas, s katerim je razveljavil vidovdansko ustavo ter imenoval novo vlado.

V svojem proglasu poudarja Njegovo Veličanstvo, da mu najvišji narodni in državni interesi nalagajo, da prevzame usodo države v lastne roke in da v najkrajšem času preuredi državno upravo, da bo bolje odgovarjala narodnim potrebam ter državnim interesom.

Narod je povsod z veseljem pozdravil ta odločen kraljevi korak, ker upa, da bodo s tem ustvarjeni pogoji tudi za izboljšanje naših gospodarskih razmer.

Kmetijska družba je ob tej priliki poslala Njegovemu Veličanstvu naslednji pozdrav:

Dvorni Maršalat

Beograd.

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru I.

Kmetijska družba za Slovenijo kot največja organizacija slovenskih kmetovalcev prosi Vaše Veličanstvo, da blagovoli v tem zgodovinskem trenutku sprejeti izraze neomajene zvestobe. Družba je prepričana, da bodo ukrepi Vašega Veličanstva tudi naše težko prizadeto kmetijstvo, ki tvori temelj naše države, privedli do uspešnejšega razvoja in občega blagostanja.

Bog živi Vaše Veličanstvo in Vaš kraljevi dom!

Ob začetku novega leta.

Z novimi upi stopamo v letošnje leto. Težke razmere, v katere je zašlo naše kmetijstvo, zahtevajo podvojene sile, da se rešimo nastalih težkoč.

Kmetijska družba, ki je v zadnjih letih lepo napredovala, bo skušala po svoji moči tudi naprej pomagati, da se vblaži težavni položaj sedanje krize.

Njeno delo gre v dveh smereh, ki se med seboj spopolnujeta. Po eni strani opravlja družba potrebno strokovno delo s tem, da navaja gospodarje k bolj uspešnemu napredku. To delo izvajajo z izdajo svojega strokovnega glasila, s prirejanjem potovalnega pouka in večdnevnih kmetijskih tečajev. V zadnjih letih se je to delovanje tako razvilo, da bi bilo v interesu našega kmetijstva le želeti, da bi našlo še več zanimanja in da bi se ga naši gospodarji in gospodarstvu namenjeni mladeniči še bolj udeleževali.

Po drugi strani skrbi družba za napredek in za izboljšanje gospodarskih prilik tudi s tem, da priskrbuje svojim članom in podružnicam razne gospodarske potrebščine. S tem svojim delom ne gre samo našim gospodarjem pri raznih nabavah umet-

nih gnojil, semenja, gospodarskih strojev itd. na roke, ampak jih varuje tudi pred neupravičenim navijanjem cen po nesolidni trgovini. V tem pogledu ima družba naravnost velike zasluge v korist zanesljivo dobri in cenejši dobavi, kar bi morali njeni člani in njene podružnice vse bolj upoštevati in višje ceniti, kakor se to danes godi. S skromnim zaslužkom, ki ga ima s tem ugodnejšim priskrbovanjem, vzdržuje družba potrebno strokovno osebje in gospodinjstvo šolo v Marijanišču, na kateri se vzgajajo kmetijska dekleta in strokovne učiteljice za gospodinjstvo, in to že ves čas, odkar so odpadle prejšnje državne in deželne podpore. Navezana sama nase, mora družba danes nositi vse stroške svojega za javno korist namenjenega delovanja.

Zadnji občni zbor je pokazal, da uživa družba zaupanje najširših slojev našega kmetijstva. To ji daje tudi potrebno pobudo in moralno moč, da vrši svojo važno nalogo. Sveta si je, da mora pošteno delo zmagati na vsej črti.

Naj se očita družbi, kar se hoče iz preteklega časa, priznati se ji mora, da je prebolela zmagovito vse udarce in da se krepko naprej razvija.

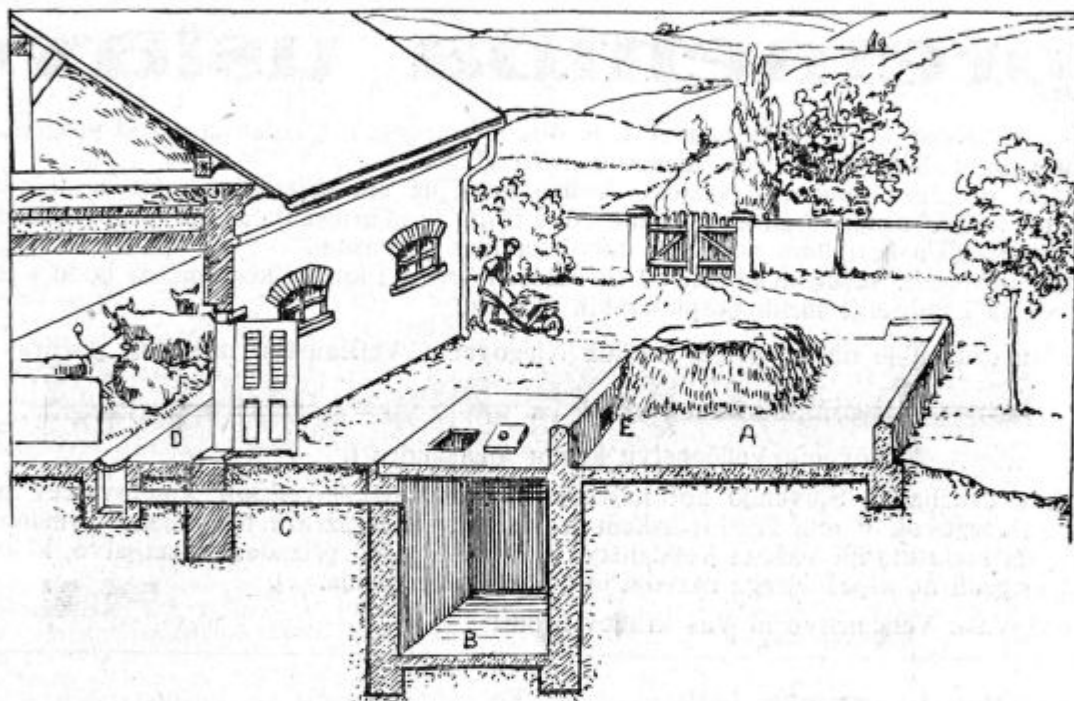
Naj bi z novim letom porastla tudi zavednost naših kmetovalcev, ki imajo v Kmetijski družbi najboljšo zastopnico in zaščitnico kmetijskih interesov in najboljšo buditeljico in učiteljico kmetijskega napredka! Vsak kmetovalec bi se moral s ponosom šteti med njene člane!

Gnojišče z gnojnično jamo.

Ogromne so izgube, ki jih trpi naše kmetijstvo zaradi slabih gnojišč in zaradi slabega ravnanja z gnojem. Ako bi se dale vse te izgube na hranilnih tvarinah živo predočiti našim ljudem, bi strmeli. Prav zato si merodajne oblasti povsod prizadevajo, da bi pripravile gospodarje do naprave dobrih gnojišč in gnojničnih jam. Lep zgled o tem nam daje mariborska oblast, pa tudi naša ljubljanska oblast

gnojišča, tako da se iz gnoja izprana gnojnica lahko sproti odceja v sosednjo jamo. Gnojišče (A) je betonirano in obzidano povprečno 50 cm visoko. Tla mu visejo proti gnojnični jami. Par centimetrov nad najnižjim mestom je odtok za gnojnico (E). S tem dosežemo, da se gnojni kup stalno vzdržuje v primerni vlagi. Za odraslo goved računamo na gnojišču po 3 do 4 štirjaške metre prostora.

Gnojnična jama pa bodi za odraslo goved po $1\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$ kubična metra velika, pri tem pa $1\frac{1}{2}$ do 2 metra globoka. Za odraslo goved štejemo tudi po 2 mladi govedi ali pa 4 prasiče. Gnojnična jama je pokrita z armiranim betonom in ima na vrhu lesen pokrov za pumpo in sploh za izpraznjevanje jame. Ta pokrov bodi 60 cm širok, 60 cm dolg in iz enega kosa lesa. V gnojnično jamo priteka gnojnica po gnojničnem žlebu (D) in gnojničnem jarku (C). Stranišče ni izpeljano v gnojnično jamo, temveč ima

Slika 1. Pogled na hlev, gnojišče in gnojnično jamo od zgoraj in v prerezu. A gnojišče, B gnojnična jama, C gnojnični jarek, D gnojnični žleb, E luknja za odtekanje gnojnice izpod gnoja v gnojnično jamo.

ne bo zaostala, ker deli tudi podpore za pravilno napravljena gnojišča in gnojnične jame.

Pri teh napravah je glavna stvar, da se vse gnojilne tvarine skrbno nabirajo, da se nič gnojnice po nemarnem ne pogubi in da se preprečijo s pravilnim ravnanjem vse izgube. Vsa gnojnica iz hlevov in svinjakov mora v gnojnično jamo, gnojišče samo pa mora biti neprodirno in betonirano.

Kako je gnojišče z gnojnično jamo napraviti, je zavisno od krajevnih in gospodarskih razmer. V glavnem ločimo gnojišča v ravnih in poljedelskih krajih od gnojišč po planinskih in živinorejskih krajih, kjer tla tako vise, da se gnojnica iz gnojnične jame lahko po ceveh sama odteka v gnojnične vozove. Pravtako lahko napravimo gnojnično jamo pod gnojiščem ali pa zraven gnojišča.

Na pričujoči sliki 1. vidimo gnojišče z gnojnično jamo na ravnih tleh in gnojnično jamo tik

svojo posebno greznico. Izpeljana pa je notri vsa gnojnica izpod svinjakov, ki gre danes navadno v izgubo.

O gnojničnih napravah.

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Mariborska oblast je izdala interesentom za napravo gnojišč in gnojničnih jam poseben pravilnik, glasom katerega zamorejo kmetovalci dobiti brezplačne načrte in prispevke v višini polovice stroškov za nakup cementa. Te ugodnosti se je pri nas poslužilo lansko leto več posestnikov in kakor sodim, tudi drugod, kajti to je veliko večja podpora, kakor smo jo dobivali v bivši Avstriji kot subvencijo za napravo gnojišč in gnojničnih jam.

Za odvažanje gnojnice moramo imeti gnojnične sode in gnojnične pumpe. Gnojničnih sodov imamo

več vrst, med katerimi so nekateri manj priporočljivi, drugi so sicer dobri, toda za našega posestnika predragi, kakor n. pr. fabriški sodi. Naš kmet mora vedno gledati, da pride čim najceneje do dobrega orodja za svoje gospodarstvo. Po največ vidimo, da so gnojnični sodi obokani (kakor vinski sodi) in imajo vsled tega to napako, da gnojnica ne izteče do cela, posebno v ravnih legah. Pa tudi sodarsko delo je dražje. Posamezni posestniki izvažajo gnojnico v kakem starem vinskem sodu, kar je tudi manj priporočljivo. Ako drži tak sod okoli 6 hl, se pri obračanju lahko zvrne. Tudi nalivanje gnojnice v sod, pa najsibo s pumpo, z žehrtarjem ali vedrico, je nerodno, ker leži sod previsoko na vozu. Manjši posestniki, ki imajo blizu doma njivo ali travnik, nosijo gnojnico tudi v škafih, kar je zamudno ali težko delo.

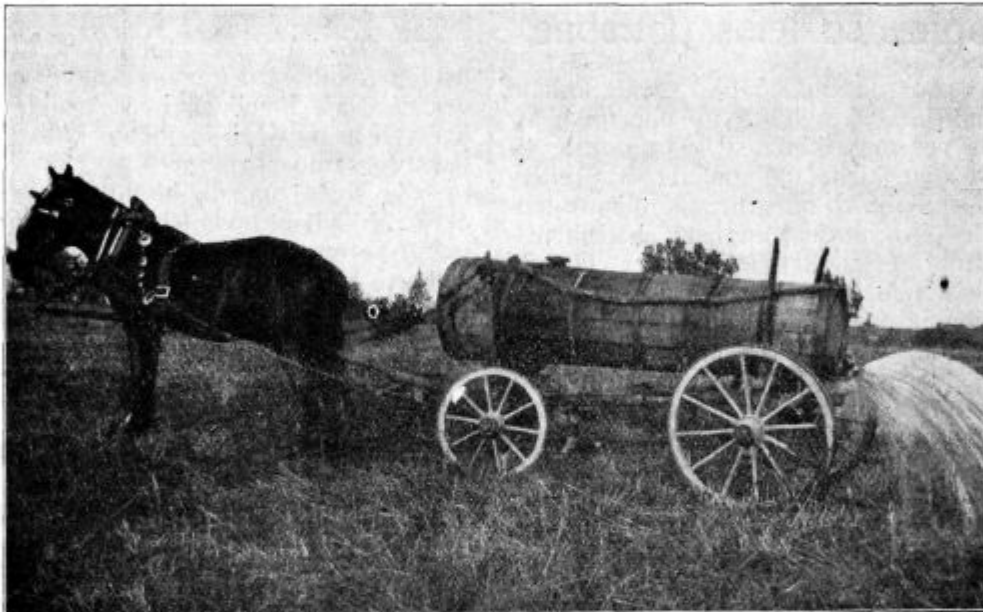
Pri svojem gnojničnem sodu, ki ga rabim že celih 20 let, sem prišel do prepričanja, da si v kmet-

je **poceni**, si jo lahko pri meni ogleda.* Z njo se iz lahka napolni 600 litrski sod v 5 ih minutah in je dotični, ki dela s pumpo, lahko oblečen v praznično obleko, ker je izključeno, da bi se onesnažil!

Čilski soliter in naša ozimina.

Dosedanje izkušnje, ki smo si jih pridobili s številnimi gnojilnimi poskusi z različnimi umetnimi gnojili, so pokazale, da za pomladno gnojenje ozimin ni boljšega gnojila, kakor je **čilski soliter**. Predvsem je pa pšenica tista rastlina, ki je zanj najbolj hvaležna. Dobro ga izkoristi tudi ječmen in naposled pomagamo ž njim tudi rži, če kaže slabo.

Ozimine, ko prestanejo zimo, so navadno oslabiljene vsled pozebe, ali jim je srež potrgal korenike, ali jim pa škodoval obilen sneg. Tedaj potrebujejo za prvo pomladno rast predvsem lahko raztopljive

Slika 2. Gnojnični sod z razpršilnikom med delom.

skem gospodarstvu ne moremo misliti boljšega in cenejšega gnojničnega sode, kakor je ta, ki ga kaže slika 2. Ta sod meri po dolgem 260 cm, prednji premer meri 70 cm in zadnji 55 cm. Za vprego dveh konj je ravno prav velik, ker drži okoli 600 l.

Predstoječa slika nam kaže gnojnično sod v rabi in z razpršilnikom, ki škropi gnojnico do tri metre na široko. Ako imaš za vprego krave ali vole, si priskrbi razpršilnik šte. 2.* Ako pa voziš s konji, moraš imeti šte. 3*, ker konji stopajo hitreje.

Ta preprosti gnojnični sod lahko napravi vsak vaški sodar, pri tem pa nadkriljuje razne druge izume gnojničnih sodov.

Pri gnojničnih sesalkah imamo tudi razne tipe ali vrste, med katerimi je največ takih, da mora človek stati po celo uro, preden je sod poln. Posebno je to sitno pri mrzlem vremenu in če mora živina razgreta čakati na tako počasno nalivanje oz. pumpanje. Kdor se zanima za dobro gnojnično pumpo, ki je po več strokovnjakih preizkušena in

dušičnate hrane. Te jim pa more nuditi samo čilski soliter, ki ga rastline lahko takoj uživajo kot hrano, ker vsebuje dušik v obliki solitrne kisline, ki je v vodi lahko raztopljiva.

Vsak umen kmetovalec bo pa zahteval odgovor na vprašanje, če se izdatki za to gnojilo tudi izplačajo. Tudi na to dobi zadovoljiv odgovor iz gnojilnih poskusov. S tisoči in tisoči takih poskusov se je ugotovilo, da poveča vsak kilogram čilskega solitra pridelok na pšenici za 3 kg zrnja. Ne glede na to, je pa tudi mnogo več slame. Če vzamemo sedaj ceno solitru na 3.50 Din, pšenice pa na 3 Din, dobimo za izdatke od 3.50 Din večji pridelok od 9 Din, ali čisti dobiček 5.50 Din. Ti ugodni uspehi pomladnega gnojenja ozimine s čilskim solitrom so povzročili, da se je v zadnjih letih to dušičnato gnojilo pri nas tako razširilo.

* Prosimo pisca, da nam sporoči vrsto razpršilnika in pumpe, ker je težko mogoče na licu mesta ogledavati te predmete. Ured.

Gnojiti pa moramo ž njim čimprej spomladi, najbolje takoj, ko izgine sneg. Da ga lažje in enako-merneje raztrosimo, ga zdrobimo in pomešamo s pepelom ali peskom. Pri trosenju je paziti, da ga ne razmetavamo po mokrih ali vlažnih rastlinah, ker jih tedaj nekoliko osodi. Na ha pšenice ali druge ozimne, vzamemo po 100 do 120 kg (na oral 65 kg) solitra. Ta množina popolnoma zadostuje za navadno gnojenje ozimin.

Kmetijska družba je tudi letos naročila večjo količino solitra, ki ga bo oddajala podružnicam in svojim udom pri dobavah v celih vagonih po 3.35 Din, v vrečah po 100 kg pa 3.50 za kg. Vagonske pošiljke se dostavijo* franko vsaka postaja.

Zaradi boljšega učinka, je priporočljivo gnojiti s čilskim solitrom čimprej, zato svetujemo kmetovalcem, predvsem pa podružnicam, da ga takoj naroče, da ga bodo imeli pri rokah, ko ga bodo potrebovali.

L.

Oljnate tropine so letos potrebne.

Kdor je navezan na pokladanje večjih količin slame in želi izboljšati pri svoji živini mlečnost, pri mladih živalih pa ves razvoj in rast, je primoran pokladati poleg običajne krme tudi močna krmila. Izmed teh pa zavzemajo prvo mesto razne oljnate tropine. Uvažujoč to potrebo, je Kmetijska družba pri skrbeli za letošnje zimsko krmljenje poleg lanenih tropin tudi nekoliko sezamovih in orehovih tropin, ki jih bo oddajala naročnikom po 3.80 Din za 1 kg. Ker zaloga ni velika, opozarjamo naše živinorejce, da porabijo to ugodno priliko in naroče čimprej potrebno količino teh krmil. Eno kakor drugo krmilo je po svojem ugodnem učinku znano že izza let pred vojno.

Bodočnost našega hmeljarstva.

„Bodočnost hmeljarstva ni svetla in prav gotovo pride prej ali slej do neusmiljenje konkurence, ki bo tlačila cene in dajala prednost le najboljšemu hmelju.“ Tako piše g. inž. agr. Vinko Sadar, profesor v Bukovem, v svoji knjigi „Hmeljarstvo“, ki jo je pred kratkim izdal.*

To so zlate besede — to je gola resnica — in umestno bi bilo, ako bi g. inž. navedene besede napisal z debelimi črkami kot uvod svoji knjigi.

Bodi nam dovoljeno, da k tej važni točki sledeče povemo:

1. Najmanj 90—95% vsega v Jugoslaviji pridelanega hmelja mora preko državnih mej, ker ga domača pivovarniška industrija ne potrebuje več kakor ostalih 5—10%.

2. Vsak drug, v preobilni meri pridelan kmetijski proizvod, se vedno lahko uporablja na en ali drug način, le z neprodanim hmeljem ne vemo kaj početi, kvečjemu, da ga uporabljamo za nastilj.

3. Ljutomer ima svoje vino, Slov. gorice svoje sadje, Makedonija svoj tobak, Banat in Bačka svoje žito i. t. d. — in tako ima tudi hmelj svoje izvoljene kraje in okoliša, kjer doprinaša prvovrsten plod. V

* Blizjo oceno prinesemo prihodnjč, Op. ur.

tem pogledu se mora predvsem imenovati Žatce na Češkem in Hallertau na Nemškem. Na svetovni hmeljni razstavi v Berlinu l. 1909. je imenovanima vrstama sledil Savinodolski hmelj ter bil odlikovan z zlato kolajno. Hmelj spada med koprive in raste povsod, vendar je pa kakovost njegovega pridelka zelo različna. Brezpametno je torej hmelj siliti v okolice, kjer ne obrodi zaželjene kakovosti.

4. Visoke cene so povzročevale brezmejno razširjevanje hmeljarstva, kar je imelo nadprodukcijo in sedanjo krizo za posledico. Hmeljnih kriz pa smo stari hmeljarji doživeli že več. Ali bomo prestali tudi sedanjo, ni še gotovo. Res je sicer, da se hmeljarstvo samo regulira in da pridejo po slabih letih zopet dobra.

5. Uvaževati nam je še potrebno, da Nemci, naši najboljši odjemalci, kličejo po časopisih in na zborovanjih: „Nemški pivovaritelji, uporabljajte le nemški hmelj!“ Nemci si z vso silo prizadevajo v doglenem času pridelovati toliko hmelja, kolikor ga potrebujejo sami. Kam bomo potem pošiljali naš hmelj? — Čaka nas še eksport v Anglijo in mogoče v Ameriko. A cene za eksportno blago ne krijejo pridelovalnih stroškov — kakor smo se letos prepričali. Naši hmeljarji bodo prokleli hmelj in hmeljarstvo in opuščali započeto kulturo. Tako se hmeljarstvo samo regulira.

Za slučaj pa, da bi bili v navedenih petih točkah objavljeni pomisleki neutemeljeni ali neresnični, potem bi iskreno želeli, da dobi novo knjigo sleherni kmetovalec Jugoslavije v roke in da vestno upošteva v njej navedene nauke, ki so za vsakega hmeljarja velepomembni.

P. S.

Vsem hmeljarjem!

V teku svojega, skoro 55 letnega delovanja, je Hmeljarsko društvo za Slovenijo neštetokrat podajalo vsem hmeljarjem naslednja dva nauka: 1. Ne gujemo hmelj v pravem obsegu, to se pravi, v pravilnem razmerju z našim posestvom le na onih njivah, kjer so že od narave dani pogoji za pridelovanje le prvovrstnega blaga! 2. Ne prodajamo svojega pridelka že v naprej!

Hmeljarstvo vseh hmelj pridelujočih držav se nahaja v hudi krizi. Povsod si belijo glave in premišlujejo in razmotrivajo vzroke hmeljske krize. Čehi so prišli do prepričanja, da so lansko leto nizke cene za hmelj predvsem povzročale predprodaje in so zoper to razvado uvedli strasten boj in jo nameravajo odpraviti na ta način, da pozivajo hmeljarje, naj se pismenim potom s častno besedo zavezujejo, da ne bodo v bodoče prodajali svojega hmelja naprej. To prizadevanje je imelo že najlepši uspeh.

Kaj pa mi, slovenski hmeljarji? —

Edina Vaša strokovna organizacija ne more drugega storiti, kakor da Vam zgoraj navedena nauka vnovič pokliče s prošnjo v spomin, da ju strogo izvršujete.

Celokunno naše hmeljarstvo, predvsem pa sama mega sebe, boste obvarovali velike škode, če se boste ravnali po nasvetu Hmeljarskega društva in ne boste več s predprodajami spodkopavali dobičkanost našega hmeljarstva.

Uspehi pozne trgatve.

Vinogradi štajerske hranilnice v Podlehniku so daleč naokrog znani zaradi svojih vzornih nasadov kakortudi zaradi svojih izbornih pridelkov. Po vseh dosežanih razstavah so odnesla ondodna vina prve odlike s svojo izborno kakovostjo, ki se kaže v bleščeči vnanjosti, fini aromi in slastnosti. Letos bodo pa dosegla podlehniška vina naravnost rekord s svojo kakovostjo, to pa zaradi tega, ker se je vsa trgatve tako pozno vršila. Trgatve je pričela šele 10. oktobra in je trajala z malimi presledki do 8. novembra p. l., torej skoraj do sv. Martina.

Ne rečem, da se da tako pozna trgatve povsod posnemati, ker ne dopuščajo povsod razmere tako pozne trgatve, to pa trdim, da se marsikje brez potrebe in na veliko škodo preveč hiti. Neobiten dokaz o tem so nam zopet letošnji pridelki, ki trpe marsikje vsled preobilne kisline na svoji vrednosti. V tem pogledu delajo kvaro zlasti naši manjši vinogradniki po Dolenjskem, katerim se navadno najbolj mudi. Posledice prezgodnje trgatve se zlasti letos hudo občutijo, ko manjka denarja in je težko dobiti dobrega kupca spričo velike konkurence drugih boljših vin.

Ravnatelj posestev štajerske hranilnice v Podlehniku, g. Fran Majcen, nam je poslal tabelaričen pregled o vsebini sladkorja, ki so ga imele razne sorte grozdja v času trgatve. Iz tega pregleda povzamemo, da je bila najmanjša količina sladkorja ob trgatvi 18%, najvišja 25% in v nekaterih posebnih slučajih celo 34% ter da so vse sorte z odlašanjem pridobile.

Kakor je preiskava doznala, so imele različne sorte sledeče količine sladkorja tekom zadnje trgatve dobe od 10. 10. do 8. 11. 1928., in sicer:

možlavina od 17 do 20%
 žlahtnina od 17 do 19%
 portugalka od 18 do 21%
 neuburgovec 18%
 laški rizling od 19 do 21%
 nemški rizling od 22 do 25 in celo do 34%
 silvanec od 20 do 24%
 traminec od 24 do 25 in celo do 29%
 beli burgundec od 20 do 26%.

To so krasni uspehi, ki so se dosegli s poznejšo trgatvijo, dočim smo imeli pri zgodnji trgatvi marsikje povprečno samo 14% sladkorja.

Iz teh podatkov je razvidno, da je vplivala pozna trgatve silno ugodno na dobroto in vrednost letošnjih moštov in vin in da se je zavednemu delu podlehniškega ravnatelja zahvaliti za izredno ugodne uspehe. V prečem interesu našega vinogradništva je, da se po bridkih izkušnjah, ki jih imamo s prenegljuje trgatvijo, odločimo v prihodnje in v kočljivih letih rajše za pozno trgatve. Po grozdnem sladkorju se obrača dobrota mošta in vina, s to vred pa tudi vrednost in cena. Zavedajmo se tega tudi v dejanju!

R.

Za povzdigo sadjarstva.

Na izrednem občnem zboru Zadružne zveze v Mariboru dne 10. dec. so bile sprejete o **sadjarških zadrugah** te-le resolucije:

1. Oblastna odbora mar. in ljublj. oblasti in kmet. ministristvo se naprošajo, da priskočijo novoustanovljeni sadjarški zadrugi na pomoč z izdatnimi subvencijami zlasti prva leta ter vnesejo v prihodnje proračune v to svrhu primerne zneske.

2. Mar. obl. odbor naj nastavi poleg treh rednih sadjarških nadzornikov **referenta** (nadzornika) za **sadno uporabo**, kojega naloga bo prirejati po deželi predavanja in tečaje o pravilnem spravljanju, sortiranju, pakovanju in vnovčevanju sadja, o shranjevanju presnega sadja, napravi raznih sadnih izdelkov v kmetiskem gospodinjstvu, umnem ravnanju s sadnim vinom itd.

3. Zadružna zveza v Ljubljani se naproša, da podpre Sadjarško zadrugo s **cenenimi krediti** in ji pomore tako, da bo mogla pričeti s smotrenim delovanjem.

4. Oblastna odbora odpremita preko Zbornice TOI s tehtnimi dokazi podprte predloge na ministrstvo za promet in kmet. ministristvo, da se **znižajo tovarne tarife na sveže sadje** v vsej državi in priskrbi za prevoz zadostno številno sposobnih vagonov.

5. Oblastna odbora blagovolita posredovati pri kmetiskem, trgovinskem in zunanjem ministristvu, da se napravi na **zunanih tržiščih primerna reklama za naše sadje**, zlasti jabolka, ki se lahko kosajo glede kakovosti z vsemi sadjerodnimi deželami.

6. Da se napravi energičen konec neznosnim razmeram, ki vladajo danes v naši sadni trgovini in da se dvigne ugled našemu blagu v inozemstvu, se naprošata oblastna odbora, da uvedeta z uredbo **nakladno kontrolo na vseh žel. postajah Slovenije**, na katerih se pečkasto sadje naklada in izvažajo. V to svrhu se izdela poseben pravilnik in izvežba kontrolno osebje v zadevnih tečajih.

7. Oblastna odbora podvzemita potrebne korake pri kmet. in trgov. ministristvu, da se ju obvešča sproti o **stanju sadne letine in cenah sadja** v inozemstvu, in sicer na podlagi poročil, ki jih dobivata omenjeni ministristvi od naših zunanjih zastopstev (konzulatov, poslaništev itd.).

8. Ker je sedanja uradna statistika do kraja pomanjkljiva in nezanesljiva, se naprošata Oblastna odbora, da izvedeta v doglednem času **štetje sadnega drevja** v obeh oblastih. Točna statistika bo tvorila podlago za nadaljnje udejstvovanje v tej panogi.

9. Ministristvo za promet se naprosi, da da na razpolago točne statistične **podatke o uvozu in izvozu sadja** iz Slovenije v minulem 10 letju. V bodoče se bo zahtevalo, te podatke sprofi koncem izvozne sezije.

10. Z ozirom na izredno gospodarsko važnost sadjarstva v Sloveniji, se naprošata Oblastna odbora, da posvečata tej panogi pri sestavljanju svojih proračunov vso pažnjo ter pospešujeta zlasti **poenotenje produkcije, izvoz sadja in intenzivno oskrbo sadnega drevja**.

11. Pri žel. ministristvu naj se napravijo koraki za **znižanje tarif brezalkoholnih pijač**. Glede koncentriranih sadnih sokov pa naj se opozori trgovsko ministristvo na našo domačo produkcijo, ki naj se jo pri sklepanju trgovskih pogodb upošteva.

IV. Vinska razstava z vinskim sejmom v Ivanjkovcih.

Ta prireditev za ljutomerskoormoški vinski okoliš se je vršila 18. decembra 1928. Zastopani so bili sledeči vinski vrhi: Brebrovnik, Cerovec, Gomila, Brezovščak, Hum, Ilovec, Ivanjkovščak, Jeruzalem, Kajžar, Kog, Kržanjščak, Lahonščak, Lešniški vrh, Libonja, Litmerk, Mihalovci, Pavlovski vrh, Rádomersčak, Rinčetova Graba, Runeč, Slamnjak, Stanovščak, Stara gora, Strezetina, Svetinje, Šerof, Temner, Vinski vrh, Visoki Strmec, Vrablovščak, Vodranski vrh, Zavesec, Žerovinci.

Razstavljenih je bilo 195 vzorcev, in sicer 170 iz leta 1928, 20 iz leta 1927, 2 iz 1925, 1 iz 1924 in 2 iz 1921. Bilo je 25 vzorcev šipona, 23 laškega rizlinga, 16 belega burgundca, 13 muškatalega silvanca, 9 silvanca, 9 rulanca, 5 renskega rizlinga, 3 muškataleca, 1 damasc. muškata, 1 dišečega traminca, 1 žlahtnina, 108 mešanih vrst in 1 črnine kabernet.

Na predvečer so bili vzorci ocenjeni in ocena izražena v številkah navzgor od 1 do 6. 6 točk je dobilo 12, 5—21, 4—42, 3—76 in 2 točki 36 vzorcev. 8 vzorcev ni bilo iz raznih razlogov ocenjenih. Najboljše ocene so bile prisojene vzorcem sledečih razstavljalcev: Kočvar Franjo, Središče; Pečovar Lovro, Ivanjkovci; Križniški red, Velika Nedelja; Zabajnik Jože, Maribor; Brodar Štefan, Ormož; Pitter Otakar, Tyništi, Čsl.; Rajh Katinka, Mota; Puklavec Anton, Maribor; dr. Ban Adam, Ormož; Kovačič Ela, Ormož; Diermayer Otmar, Ormož; Stamen Adolf, Ormož; Stanjko Ana, Ljutomer; Kuharič Ludvik, Ormož; mestna občina, Ormož; Veselič Ivan, Ormož; Sentscher Anton, Pušenci; Fischerauer Hans, Jeruzalem; C. Fürst, Ptuj; Ozmec Jakob, Vinski vrh; Potrč Rudolf, Ormož; Polak Vinko, Ivanjkovci; Pihler Alojz, Cerovec; Omulec Pavla, Ormož; Golenko Anton, Sv. Miklavž.

Razstavo je otvoril v imenu Velikega župana g. vladni svetnik Vončina. Pozdravili so prireditev v imenu oblastnega odbora mariborske oblasti g. strokovni referent inž. Zupančič, v imenu Kmetijske družbe pa g. strokovni tajnik Kafol. Obisk je bil zelo lep, prireditev v vsakem oziru dobro organizirana ter je dobro uspela.

Kupcev je bilo precej iz mariborske in ljubljanske oblasti ter iz sosednje Avstrije. Kupčije so se sklepale deloma že na razstavi, deloma pa pozneje v vinskih kletih.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko-gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 1. Nabavil sem si precejšnjo množino suhih fig za žganjekuho, ter vprašam, kako naj kuham iz njih žganje, da se mi ne pokvarijo? (F. Š. v V.)

Odgovor: V našem Primorju in tudi na otokih je žganjekuha iz suhih fig (smokev) in tudi iz rožičev nekaj običajnega. Vrednost teh sadežev za žganjekuho obstoji v tem, ker vsebujejo izredno veliko sladkorja, in sicer fige od 45 do 50%, rožiči pa še več.

Če hočemo iz fig kuhati žganje, moramo sladkor, ki ga vsebujejo, izpremeniti najprej v alkohol in šele potem lahko kuhamo žganje. Da to dosežemo, moramo fige razrezati na majhne kose ter jih vsuti v primerni sod z vratci. Na to nalijemo na vsakih 100 kg fig 200 do 250 litrov vode. Skrbeti je, da so dani vsi pogoji hitrega in dobrega kipenja. Kipenje pospešimo, če uporabljamo čiste drože, ali pa dodamo brozgi nekoliko vinskega tropa, dalje, da skrbimo za primerno to-

ploto, t. j. od 15 do 18° C, sploh da je klet topla. Čez nekaj tednov preizkusimo, če je ves sladkor poklpep. Ko smo to dosegli, pričnemo žgati. Žge se potem tako, kakor jabolčne ali kake druge tropine, paziti je le na to, da se pri kuhanju spodaj ne prižgejo. **K.**

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Št. Petru v Sav. dol. je zborovala 16. decembra 1928. Od 45 udov je bilo 30 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je podružnica naročila cel vagon čilškega solitra in pričela obračati resno pozornost na odbiranje žitnega semena. Blagajniški preostanek znaša 623 Din. Za delegata je bil izvoljen Iv. Čremožnik. Po zborovanju je predaval dr. Jančič o motenju posesti na mejah med njivami, o revidiranju mejnikov, o priposestvanju, o služnostnih pravicah, o nezanesljivosti mape in o škodi po kokoših. Fr. Turnšek je pa govoril o hmeljski kupčiji.

Kmetijska podružnica Stražišče je zborovala 16. decembra 1928. Od 31 udov je bilo 15 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je imela podružnica 1885 Din dohodkov in 1850 Din stroškov. V odbor so bili izvoljeni: Rozman Pavel načelnikom, Vidic Anton, Križnar Fran, Urbanc Aleš, Benedik Fr., Triler Sim. in Jankovič Ant. pa odbornikom. Za delegata je bil izvoljen Križnar Anton. Poudarjala se je potreba predavanj o umetnih gnojilih in o nujni pomoči pri porodih živine. Pri tej priliki so se nabirala tudi naročila na umetna gnojila.

Kmetijska podružnica Sv. Križ pri Kostanjevici je zborovala 23. decembra 1928. Od 28 udov je bilo 10 navzočih. Podružnica je skrbela v prošlem letu zlasti za nabavo modre galice in umetnih gnojil, ki jih je prejela iz skladišča Zveze kmetijskih podružnic v Brežicah. Blagajniški račun izkazuje 13734 Din dohodkov in 12254 Din stroškov. Za delegata je bil izvoljen Alb. Pisansky. Sklenilo se je prositi podporo za nabavo čistilnega stroja za žito in pluge za globoko oranje. Pravtako je treba sadjarjem arborina za zatiranje sadnih škodljivcev.

NEDELJSKA PREDAVANJA IN TEČAJI.

Velika Nedelja, 6. januarja 1929. G. načelnik dr. Stanko Dostal, upravnik veleposestva, je ob dveh popoldne otvoril občni zbor, ki se ga je udeležilo 24 udov in 15 neudov. Po letnem poročilu o delovanju podružnice v minulem letu je bil izvoljen en odbornik namesto odstopivšega in en delegat za družbeni občni zbor. Na to je vet. g. A Lešnič iz Ormoža obravnaval prvo pomoč pri živini. Sledilo je predavanje družbenega ravnatelja inž. Laha o gnojenju in umetnih gnojilih. Predvsem je poudarjal važnost dobrih gnojilšč in gnojničnih jam ter pravilnega ravnanja s hlevskim gnojem in gnojnico. Na to je opisal važnost in pomen umetnih gnojil ter njih uporabo. Zanimanje za umetna gnojila je bilo med navzočimi precejšnje, vendar se je izkazalo, da so kmetovalci v tem okraju o njih še prav malo poučeni. Uspehi, ki jih je dosegla z umetnimi gnojili Uprava križevniškega veleposestva, kakor tudi bližnji Vičanski Škerlec, so žal dosedaj prav malo vplivali na kmetovalce. Želeti bi bilo, da se mlada podružnica z vso vno oprimi delovanja v prosep kmetijstva v okraju, prireja večkrat zborovanja in predavanja ter na ta način izobrazil kmete o umnem gospodarstvu. **L.**

Sv. Lenart v Slov. goricah. Podružnični občni zbor se je vršil dne 16. decembra 1928., in sicer v prostorih „Narodnega doma“, takoj po prvi maši. Zbralo se je nad 25 članov, med njim najuglednejši tržani. Zborovanje je trajalo skoraj

do opoldne. Po izvolitvi novega odbora se je vršilo predavanje strok. tajnika Kmetijske družbe g. Kafola, na kar se je razvila živahna debata, v katero so posegli razni posestniki in tudi trgovci s sadjem. G. Kranjc je podal izčrpno poročilo o razvoju sadne trgovine v ondotni okolici. Omenil je trgovske pogoje, ki jih stavijo holandski in drugi trgovci pri izvozu sadja. Poudarjal je važnost škropljenja sadja z arborinom sedaj pozimi. Trgovci so plačevali sadje, ki je bilo škropljeno, od 1 do 1½ Din dražje nego ostalo. — Razmotrivala pa so se tudi druga gospodarska vprašanja in konstatiralo, da trpi zlasti ondotna prasičereja izredno izgubo, ker ni daleč naokoli nobenega rezača. Svoječasno so to delo opravljali Nemci iz Tirolske in Štajerske, po vojni pa je dohod teh ljudi popolnoma prenehal. Nov odbor nudi dovolj garancije, da se bo članstvo pomnožilo in da bo delovanje podružnic doneslo najboljše uspehe. **K.**

Griže pri Celju. Kmetijska podružnica je imela svoj ustanovni občni zbor dne 6. januarja t. l. v prostorih tamošnje šole, na katerem je pristopilo nad 35 članov. Izvolil se je odbor z g. županom kot načelnikom in g. nadučiteljem kot tajnikom. Sledilo je predavanje strok. tajnika Kafola o sadjarstvu, nakar se je razvila živahna debata o raznih gospodarskih vprašanjih. Pri tej priliki je imel podpredsednik g. Žuža lep spominski nagovor o umrlem članu g. Gorišku, ki so ga isti dan ob desetih pokopali. **K.**

GOSPODARSKE STVARI.

Vinska razstava v Konjicah se vrši v soboto, 19. januarja t. l. Otvoritev je ob ½ 11. dopoldne. Vabimo vse zainteresirane, da se je udeleže in da ne zamude ugodne prilike za nakup vina. Na razstavo je poslani od vsake vrste vina 5 buteljk.

Vinska razstava v Novem mestu. Podružnica glavne Kmetijske družbe v Novem mestu je v svoji zadnji odborovi seji sklenila, da bo v mesecu marcu t. l. priredila vinsko razstavo, združeno s sejmom, na katero prireditev zainteresirane že v naprej opozarjamo. Natančna določila v to svrhu se bodo sporočila pravočasno v raznih časopisih.

KMETIJSKE NOVICE.

Pokroviteljstvo letošnjih prireditev Ljubljanskega velesejma od 30. maja do 9. junija in od 31. avgusta do 9. septembra je blagohotno prevzel Nj. Vel. kralj Aleksander I. S tem činom je naš ljubljenski vladar zopet pokazal, kako mu je procvit našega narodnega gospodarstva pri srcu in kako živo se zanima za gospodarske dogodke.

Porazdelitev dela za povzdigo živinoreje med agronome in veterinarje. Kmetijski minister je glede pristojnosti živinorejskih referatov izdal sledeči odlok: Povsod tam, kjer so nastavljeni za kmetijski referat agronomi ozir. kmetijski strokovnjaki in kjer so nameščeni tudi živinozdravniki, je razdeliti delokrog med nje tako, da pripadejo agronomu vsi posli za povzdigo živinoreje, živinozdravnikom pa zdravljenje, varstvo, higijena živine itd. Oba delokroga se imata složno in vzajemno podpirati, tako od ene kakor od druge strani, da bo živinoreja bolje napredovala.

Poziv k prijavi poizkusnih zemljišč. Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani namerava zasejati letošnjo pomlad v svoji teritorialni pristojnosti (Ljubljanska oblast) večje število primerjalnih kulturnih poizkusov s črno (domačo) deteljo in lucerno, da se dožene, v koliki meri zaslužijo travne deteljine (deteljno-travne mešanice) pri nas prednost pred čistimi deteljnimi setvami. — Kdor ima prikladno zemljišče za poizkus v izmeri 400 do 4000 m², ki je bilo obdelano z okopavino, in ima tudi voljo izvesti poizkus natan-

čno po predpisih, naj prijavi čimprej podpisani direkciji svoje ime ter kraj s hišno številko, pošto in postajo svojega bivališča, kakortudi ploskovno mero zemljišča, na katerem želi delati primerjalni poizkus z domačo deteljo ali lucerno v čisti setvi ter v mešanici s posameznimi travami. — Deteljno in travno seme dobi poizkusnik brezplačno ter pozneje tudi umetna gnojila za pognojitev poizkuševališča, če bo natančno izvajal poizkus; poizkusno polje pa bo moral obdelati poizkusnik sam. — Direkcija Kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani. — Direktor: **Ing. chem. Turk, s. r.**

DRUŽBENE VESTI.

Udanostna brzojavka. Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo, dne 28. decembra 1928. je poslal Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru I. udanostno brzojavko naslednje vsebine:

„Današnji občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani kot zastopnica kmetijstva ljubljanske in mariborske oblasti izraža Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru najglobokejšo udanost in zvestobo slovenskih kmetovalcev. — Kmetijska družba.

G. predsednik je prejel na to pismo dvorne pisarne:

„Njegovo Veličanstvo kralj se srčno zahvaljuje za izjavo udanosti in zvestobe, katero ste poslali prilikom občnega zbora Kmetijske družbe. — Minister dvora, Jankovič.“

Čestitka novemu kmetijskemu ministru. O priliki imenovanja nove vlade je Kmetijska družba poslala novo imenovanemu kmetijskemu ministru, gospodu dr. Otonu Frangešu, univerzitetnemu profesorju v Zagrebu, naslednji pozdrav:

„Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani je z veseljem sprejela vest, da ste bili, velespoštovani gospod minister, kot priznani kmetijski strokovnjak, imenovani ministrom za kmetijstvo. Družba je prepričana, da boste na tem izredno važnem mestu vršili svojo nalogo v prosep kmetijstva in usmerili svoje delovanje v tistem pravcu, ki bo pripomogel najvažnejši gospodarski panogi v državi do njej pristojajoče veljave. Zato Vam, spoštovani gospod minister, Kmetijska družba k temu imenovanju najiskrenejše čestita in Vas prosi naklonjenosti.“

Podružnicam na znanje! Podružnice, ki so že imele občne zборе v tem letu, se nujno pozivljajo, da predložijo zapisnike o občnih zbora. Sploh je potrebno, da se zapisniki po vsakem občnem zboru čimprej dopošljejo, da jih bo mogoče objavljati pravočasno v „Kmetovalcu“.

Vloge podružnic so koleka proste samo tedaj, če jih podružnice vlagajo na oblasti potom Kmetijske družbe. V zmislu § 32. družbenih pravil morajo podružnice občeovati z oblastmi le potom Kmetijske družbe. — Načelnštva podružnic se ponovno pozivljajo, da se drže tega predpisa, kajti samo tedaj smejo pričakovati zaslombe in priporočila svojih prošelj po Kmetijski družbi.

Volitev delegatov podružnic na občnih zbora pred 31. marcem. Glavni odbor je sklenil, da se ima vršiti volitev delegatov za družbeni občni zbor načelno šele po 31. marcem vsakega leta, in sicer po stanju udov od 31. marca, kakor to predpisuje § 31. družbenih pravil. Če se pa vrši občni zbor podružnice že pred tem dnevom in se na njem izvolijo tudi delegati, tedaj se bodo ti potrdili le v tem primeru, če ne nastane v članstvu dotične podružnice do 31. marca nobene take izpremembe, ki bi zahtevala nove volitve delegatov. V koliko bi bila taka zahteva upravičena, bo odločeval glavni odbor. — Poudarjamo ponovno, da so za število delegatov podružnic merodajni samo tisti udje, ki so priglašeni pri družbi do 31. marca.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

rednega občnega zbora Kmetijske družbe za Slovenijo, 28. decembra 1928. ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Zborovanje je vodil družbeni predsednik g. Ivo Sancin. Od družbenega glavnega odbora so bili navzoči gg.: podpredsednik Pipan ter odborniki Ažman, Bajuk, Brenčič, Černe, Globevnik, Hočevar, Hrastnik, Jan, Košar, Petovar, Steblovnik, Trček, Urek, Vrhnjak in Zupanič. Prisotna sta bila tudi računski preglednika gg. Piber in Roškar. Zapisnik je vodil družbeni ravnatelj g. inž. Lah.

Ljubljanskega velikega župana je zastopal oblastni kmetijski referent g. Trampuž, mariborskega pa oblastni kmet. referent g. inž. Zidanšek.

Od 288 podružnic, ki so bile upravičene na družbeni občni zbor poslali 420 delegatov, je bilo zastopanih 210 podružnic s 326 delegati. Iz bivše Kranjske je bilo 132 podružnic s 192 delegati; iz bivše Štajerske 76 podružnic s 132 delegati, iz bivše Koroške pa 2 podružnici z 2 delegatoma.

Na občnem zboru so bili tudi zastopniki ljubljanskega dnevnega časopisja.

1. Poročilo predsednika.

G. predsednik je ob polu dvanajstih otvoril občni zbor, ter ugotovil sklepčnost. Pozdravil je navzoče gg. odbornike, računski preglednika, delegate podružnic, oba zastopnika ljubljanskega in mariborskega velikega župana, nadalje zastopnika oblastnega odbora g. dr. Milavca in zastopnika mariborskega oblastnega odbora g. Zupaniča. Ob koncu je naslovil še pozdrav prisotnim gg. novinarjem.

Najprej je predlagal, da odpošlje današnji občni zbor Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru udanostno brzojavko, kar so zborovalci z navdušenjem odobrili in zaklicali trikratni „Živio“ našemu vladarju in njegovemu domu.

Občni zbor je tudi soglasno sprejel predsednikov predlog, da se v bodoče občni zbor vrši že najkasneje junija meseca, kajti ni prikladno, če se poroča o delovanju glavnega odbora šele po preteku enega leta. Občni zbori podružnic se imajo temu primerno izvršiti do konca maja.

Poudarjal je, da je glavni odbor deloval ves čas spoznavno in složno brez razlike na strankaštvo, zavedajoč se svoje kulturne naloge, ki jo vrši v korist in napredek slovenskega kmetijstva.

Spominjal se je tudi vseh v letu 1928. umrlih članov, predvsem pa tistih, ki so si stekli zaslug za kmetijstvo in za Kmetijsko družbo. Tako je 9. aprila t. l. umrl v Novem mestu kanonik in večletni odbornik kmetijske podružnice g. Jakob Porenta, znan pospeševatelj novega vinogradništva. — V Mokronogu je preminul 8. aprila Edvard Vencajz, viš. davčni upravitelj, ki je mnogo let oskrboval tamošnjo podružnično drevnico. — V Dragotincih pri Št. Jurju ob Ščavnici so 11. aprila pokopali Jakoba Nemca, zasluženega načelnika tamoš. kmet. podružnice. V Ljubljani je 2. avg. preminul Mihael Knaflič, štab. živinozdrav. v p. in učitelj na podkovski šoli, ki je bil odličen strokovnjak v podkovstvu. — V Kranju je v avgustu umrl dekan Anton Koblar, ki je bil velik prijatelj kmetijstva in ustanovil kmetijsko-gospodinjstvo šolo v Kranju in si z njo postavil najlepši spomenik. — Zborovalci so v počaščenje spomina pokojnih vstali in zaklicali trikrat „Slava jim“.

4. Volitev novih članov odbora.

Na predlog odbornika g. Brenčiča in tovarišev, se je takoj po 1. točki dnevnega reda uvrstila 4. točka, to je volitev novih članov odbora, ki jim je potekla triletna funkcijska doba. Občni zbor je soglasno sklenil, da se vršijo volitve z vzklikom. Izvoljeni so bili soglasno: za Kranjsko II. podpredsednik Ivan Pipan in odborniki: Martin Bajuk, Leopold Bučar, posestnik v Kostanjevici in dr. Franc Spiller-Muys iz Ljubljane; za Štajersko: odborniki: Robert Košar, Martin Steblovnik in dr. Anton Milavec, oblastni odbornik v Ljubljani.

Nadalje sta bila izvoljena ponovno za računski preglednika gg. Ivan Piber, župnik v Senčurju pri Kranju in Andrej Roškar, pos. na Cvenu pri Ljutomeru.

(Dalje prihodnjic.)

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba. Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Dob, v nedeljo, 3. februarja 1929. ob dveh popoldne pri g. Detelji; Kot, v nedeljo, 10. februarja 1929. ob dveh popoldne pri načelniku Ivanu Štefanu; Lesce, na praznik sv. Jožefa, 19. marca 1929. ob desetih dopoldne takoj po drugi sv. maši v šoli; Predoslje, v nedeljo, 3. februarja 1929. ob treh popoldne v „Društvenem domu“; Slov. Bistrica, na Svečnico, 2. februarja 1929. ob devetih dopoldne v hotelu „Beograd“; Stara vas, v nedeljo, 3. februarja 1929. ob desetih dopoldne v šoli; Sv. Barbara pri Mariboru, v nedeljo, 17. februarja 1929. ob polenajstih dopoldne v „Društveni dvorani“; Sv. Urban pri Ptuj, v nedeljo, 10. februarja 1929. po rani službi božji v šoli; Tomišelji, na Svečnico, 2. februarja 1929. ob desetih dopoldne v šoli.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor		
Žitni in drugi prideški	pšenica	1 q	295— do —	350— do —	—	
	rž	1 q	295— do 327—	350— do —	—	
	ječmen	1 q	310— do 330—	350— do —	—	
	oves	1 q	300— do 325—	300— do 325—	—	
	proso	1 q	280— do —	300— do 350—	—	
	koruza (nova, sušena)	1 q	327— do 325—	— do 300—	—	
	ajda	1 q	265— do 275—	250— do 300—	—	
	fižol, ribničan	1 q	830— do —	600— do 700—	—	
	fižol, prepelničar	1 q	850— do —	— do —	—	
	krompir	1 q	125— do 150—	125— do 200—	—	
	Seno in slama	sladko seno	1 p	150— do —	110— do 160—	—
		kialo seno	1 p	— do 100—	100— do 120—	—
slama		1 p	75— do 100—	65— do 75—	—	
Govoja živina	Vol I	žive teže 1 kg	8.50 do —	7— do 7.50	—	
	II	1 q	7.50 do —	6.50 do 7—	—	
	III	1 q	6.50 do —	— do —	—	
Govoja živina	Krave, klobasarije	1 q	3— do 3.50	3— do 4—	—	
	Teleta	žive teže 1 kg	10— do 12	— do —	—	
Prasadi	6—8 tednov stari	komad	200— do 300—	225— do 250—	—	
	3—4 mesece stari	—	— do —	280— do 450—	—	
	5—7 mesecev stari	—	— do —	480— do 540—	—	
	debel	žive teže 1 kg	— do —	10— do 12.50	—	
	debel	mrtve 1 q	— do —	16— do 18—	—	
Perutnina	piščanec	komad	15— do 30—	15— do 40—	—	
	kokoš	komad	28— do 35—	35— do 40—	—	
Mleko, maslo, sir, jajca	mleko	1 lit.	2.50 do 3—	2.50 do 3.50	—	
	smetana	1 q	— do —	12— do 16—	—	
	čajno maslo	1 kg	48— do 52—	50— do 65—	—	
	surovo maslo	1 q	44— do —	44— do 48—	—	
	bohinjaški sir	1 q	28— do 32—	— do —	—	
	sirček	1 q	— do 10—	8— do 10—	—	
Mehka drva	jajca	komad	1.25 do 1.75	1.50 do 2—	—	
	trda drva	1 m ³	160— do —	125— do 150—	—	
	mehka drva	1 m ³	60— do 75—	105— do 120—	—	

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik naasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

Kako bom ozdravel in postal sposoben za delo?

valovanje krvi, kronično mrzle noge, srčni napadi, stiskanje srca, pomanjkanje sape, nervozna mrzlica, hitro zardečenje in pobleđenje itd.

Kako se iznebim nervoznosti?

To strašno vprašanje, ki zveni kakor obupen klic, prihaja iz ust tisoč in tisoč nesrečnih. Slabi živci so dandanes najbolj razširjena bolezen na kulturnem svetu, skoraj da bi jo lahko imenovali kulturno bolezen. Dražljiva slabost živčevja se pojavlja od dne do dne bolj, čim težji je boj za obstanek in postaja bivanje vedno težje in bojevitije. Kako različni so pojavi omenjene bolezni! Običajni pritisk v glavi kakor splošni glavobol, zapuščenje spomina, oteženje mišljenja, razburjanje, omahlivost, nerazpoloženje, vsiljene misli, vrtoglavost, nerazpoloženje za duševno in telesno delo, brezspanje, odljudenost, strah pred vsem, celo pred lastno odločbo za najlažja opravila, nezmožnost za hojo, stanje itd., občutki strahu postanejo lahko strašni.

„Jaz ne morem dobiti duševnega miru“.

Misli mi rojijo po glavi. Tako tožijo mnogi. Razmišljanje, malomarnost v službi, nesigurnost v govoru, pomanjkljivost pri pisanju, tresenje udov, težkoče v črevesju, v želodcu in pri prebavi, zaprtje, zbadanje, zastajanje krvi,

Alijsi lahko odpomoremo?

Ako hočemo to preprečiti in si pomagati proti tej bolezni, moramo najprej ojačiti svojo voljo. Pomanjkanje energije in brezvolje so glavni povzročitelji življenske nesreče.

Odprimo oči.

Pred seboj vidimo nebroj uničenih eksistenc, ki so podlegle svoji brezvolji. Slabi, omahljivi značaji so podobni vetrnici, ki jo obrne vsaka sapica. Nešteto zdravil se ponuja živčno bolnim in priznati je treba, da so med njimi mnoga, ki meje že na zlorabo in vendar je nešteto potov, ki vodijo k zdravju.

Ne bodite nehvaležni

naravi, ki nam s pomočjo znanosti in kemije ponuja sredstva, ki pomagajo in ki so zares nekaj vredna, ker nas krepe in zdravijo. Eden izmed teh darov milostne prirode je

pristni Kola-Lecithin.

Ta poživlja, dviga veselje do dela in življenja ter je najboljša hrana živcem in možganom, čisti kri, pomlajuje, poživlja veselje do življenja in čustva, ter čustvo mladosti z njej lastnim zdravjem in energijo, ki garantira uspeh in srečo. Kola Lecithin varuje živce pred razdraženjem in krepí človeka za napore. Kola Lecithin daje človeku v najčistejši obliki one snovi, iz katerih se sestavljajo in izmenjavajo telesne stanice in živčno tkaničevje.

Mnogi zdravniki,

med njimi slavni raziskovalci in univerzitetni profesorji so priznali Kola-Lecithinu vse sposobnosti in ga toplo priporočali. Zahtevajte

poskusno pošiljko

in nenavadno interesanten spis o živcih, kar Vam pošljemo takoj franko, brez carine

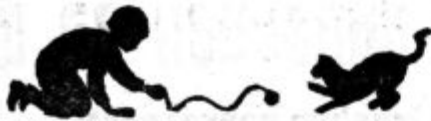
brezplačno.

Prečitajte to navodilo in spoznali boste, da za vsako resno boleznijo tiči kot povzročitelj neko oslabiljenje telesne odpornosti. Kola-Lecithin poveča odpornost. Prepričali se boste, da se da življenje v resnici podaljšati, da je moči ogniti se boleznim, bolnike zdraviti, oslabele krepiti, obupance opogumiti ter nesrečnike zopet osrečiti.

Treba je samo trdne volje!

Začasno spoznanje nevarnosti človeka pomiri, kadar istočasno opazi pot, ki ga lahko zmagoslavno popelje iz nevarnosti.

Ernst Pasternack, Berlin, S. O., Michaelkirchplatz 13. Abteilung: 356.

Vnetje sravnice.

„Bissulin“ je učinkoval pri več kot 1000 živalih.
Tierarzt D., Deutsche Tierärztl. Woch. 1911. Nr. 11.

„Bissulin“ je v prvi vrsti sredstvo, ki obvaruje živali nalezljivega sravnničnega vnetja. Tierarzt Dr. D., München. T. Woch. 1928, Nr. 4.

„Bissulin“ se izdaja le na živinozdravniško odredbo.

Bročure o bolezni razpošilja brezplačno H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

čilski soliter

Najboljše dušičnato gnojilo,

ki se vsak čas lahko trosi, hitro in gotovo učinkuje in je prikladno za vse vrste zemlje in vse rastline, je

Dušičnata hrana je v njem in obliki soliternih kislin, ki jo rastline takoj uživajo. Vsa pojasnila in knjižice o uporabi tega in drugih umetnih gnojil, o praviem obdelovanju zemlje in o oskrbovanju rastlin podaja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 1. II.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihajajočo številko.
Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Cepljene trte

prve vrste različnih vrst na podlagah Rip. & Port., Rupestris št. 9 (Göthe), Sol. Rip. 1616 in Ber. & Rip. Telesi 8 B. nudi: I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, Sv. Lovrenc v Slov. gor., p. Juršinci pri Ptujju. Zahtevajte cenik! 243

Krasne tlakove

za veže, kuhinje, cementne cevi, nagrobne spomenike, stopnice, podboje izdeluje Ivan Gostinčar, cementarna Pešata, pošta Dol pri Ljubljani. 263

Fige, češplje in brinje

za žganjekuho ima v zalogi: Ivan Jelačina, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo! 252

Samo iz domačega platna se perilo ne trga!

Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo stke v domače platno tkalnica „Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega c. 6. Tkanje najcenejše! 273

Ekonom

izšolana starejša praktična moč, vsega gospodarstva (zlasti živinoreje in perutinarstva) z delavno družino, želi službo takoj premeniti oz. vzeti v najem, četudi z družabnikom. Cenene ponudbe služb in posestev ali družabnika je poslati: Upravi „Kmetovalca“ št. 280. 280

Kupujemo zlato, srebro, platin

in plačamo 1 srebrno krono Din 3.60, 2 srebrni kroni Din 7.20, 5 srebrnih kron Din 18.—. Prevzamemo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta 8. 266

„Ekonom“

verziran v vseh strokah kmetijstva, z večletno prakso na veleposrestitvi, želi spremeniti službo. Cenjene ponudbe na upravo pod št. 9. 9

Lepa kobilica

2 in pol leti stara, princgavske pasme, je na prodaj. Več se izve v hotelu Markez, Bohinjska Bistrica. 5

Pošten viničar in nadviničar

se sprejmeta v ljutomerskem okraju pod ugodnimi pogoji. Ponudbe sprejema Vekoslav Štampar, ekonom, Ljutomer. 1

Unda - Radio

Radio - Aparate in sestavne dele nudi kmetovalcem tudi na obroke: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Teodor Drenig, Ljubljana, Drenikov vrb. 2

Sadno drevje

Drevesničarska zadruga v Dorfarjih, pošta Škofja Loka ima več tisoč sadnih dreves na prodaj in sicer: Jablane: Šampanjska reneta, pisani kardinal, Damasonov kosmač, Jakob Lebl, bobovec, Bojkovo jabolko in še več drugih boljših vrst. Hruške: moštнице, tepke, rumenke, hardjevke in druge zlahne vrste. Cena jablanam I. vrste po 10 Din, II. vrsta po 8 Din. — Hruške I. vrsta po 12 Din, II. vrsta po 10 Din. Cene veljajo z ovojem vred franko kolodvor Škofja Loka. Manj kot 30 dreves se ne razpošilja. 3

Posnemalnik „Alfa Separator“

še dobro ohranjen, ki je za 100 litrov mleka na uro, ima na prodaj Jakob Jerala, Pivka 11, pošta Naklo pri Kranju. (Cena po-dogovoru). 4

Sadno drevje!

Za pomladansko saditev imam na prodaj večje število raznih, samo boljših vrst sadnega drevja, visokodebelno in prisljučno. Cene zmerne in po dogovoru. Andrej Halner, Dorlarje 14, 8, Škofja Loka. 6

Starejši absolvent

grmske kmetijske šole iz leta 1901., išče primerne službe. Služil je 22 let v državni službi, sedaj vpokojen. Trezen, zanesljiv in bi še rad izrabil svoje zmožnosti in izkušnje. Vprašati je na upravo Kmetovalca pod „Oskrbnik“ št. 7. 7

Majerja

z najmanj 3 delavci — samo prvovrstne moči — proti dobremu plačilu, sprejme v službo takoj. Knežev dvorec v Žicah, p. Loče pri Poljčanah. 8

Kupim

takoj večje množine ključev, 42 cm dolžine in 7 milimetrov debeline, Amerikanske podlage: za suho cepljenje Riparia Portalis in Göthe št. 9. Ponudbe na Franjo Zihor, trsnica, Samušani 37, pošta: Sv. Marjeta pri Moškancih. 271

Bosulin svečice

so edino zanesljivo zdravilo zoper sravnnično vnetje pri govedih ter jalovost krav in telic. Skatila z 12 svečicami in natančnim živinozdravniškim navodilom 30 Din. Če se pošlje denar v pisnu naprej, poštnine prosto, sicer povzetje. Izdelaje in razpošilja edino: Lekarna pri Angeju Varhu na Vrhniki.

Kupim

2000 komadov jabolčnih divjakov. Ponudbe z navedbo cene je poslati podružnici Kmetijske družbe v Zagorju ob Savi. 10

Kupim vodovodne cevi

50—60 m dolžine, premer 3—4 cm. Ponudbe z navedbo cene na Anton Cerne, Zgornja Šiška 25, Ljubljana VII. 11

Sadno drevje.

2000 komadov visokodebelnih jablan; šampanjske renete, bobovec, pisani kardinal, Damasonov kosmač, mašancgar. — Visoke hruške: moštнице, od prličičnih: Dielovke, Klapovke, Viljamovke, ter nekaj češpelj, črešen in marelic, ima na prodaj Ivan Halner, Sv. Duh 10, pošta Škofja Loka. (Več po dogovoru. Manj kot 30 dreves se ne razpošilja.) 12

Kravo

s tretjim teletom, ima na prodaj Ivan Štrukelj, na Pržanu št. 2, p. Št. Vid nad Ljubljano. 14

Gepelj

močan in dobro ohranjen za pozor mlatlarnice in slamozevnice, ima na prodaj: Alojzij Zitnik, Grosuplje 34. 15

Tri montafonske bike,

prvovrstne, eden 2 leti star, približno 520 kg težak, drugi 18 mesecev star, 420 kg težak, tretji 14 mesecev star, 340 kg težak. (starejši že licencovan), ima na prodaj: Ivan Zelčan, Gotna vas št. 18, p. Novomesto. 16

Seme pravega kašelskega zelja

prodaja 20 gramov za 6 Din Ignacij Mercina, Zgor. Kašelj, p. Dev. Mar. v Polju. 13

Kupujte brusne kamne „Diamond“ Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železnino.

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodstvska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in živalni stroji za rodbino in obrt.
Vozna kolesa Styria Dürkoop, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastojni in franko.

KMETOVOALEC.

Glasilno Kmetijske družbe
za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400—	1/4 strani	Din 400—
1/2 stran	Din 1200—	1/2 strani	Din 300—
3/4 strani	Din 800—	3/4 strani	Din 200—
1/4 strani	Din 600—	1/2 strani	Din 100—

Priloga listu stane Din 1500— **Mala naznanila** do 20 besed stanejo Din 20— vsako nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptujju pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtuh, Gor, Logatcu, Kostrivnici, St. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofiji vasi - Vojniku, Brežicah, St. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonških naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonške pošiljke.

Cilski soliter, 15,5% dušika, v vrečah približno po 80 kg po Din 3,50 za kg. Pri vagonškem odjemu po Din 3,35 za kg franko vsaka postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 44 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% du-

ška po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra se je podražila: Vsled stavke v železni industriji v Nemčiji se je Tomasova žlindra podražila. Zato je tudi družba primorana blago, ki ga dobi, prodajati po višji ceni. Odslej stane 18 1/2—19% blago po 125 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonškem odjemu 122 Din franko vsaka postaja Slovenije, pri pet ali desetonskem odjemu 123 Din franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3,50 za kg, na drobno Din 4,50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3,90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3,80 za kg.

Sesamove tropine 50% beljakovin in toščice po Din 3,80 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.— za kg, na drobno Din 7,50 za kg, najmanj 5 kg.

Živalska sol se dobi pri podružnici Soštanj po Din 1,50 za kg franko postaja Soštanj v vrečah po 50 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola v škatljicah po 1/2 kg po Din 8.—; v škatljicah po 1/4 kg po Din 15.—

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.
Gumijeve cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.
„Julien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče $\frac{1}{4}$ kg Din 30, $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 90.—
Mast zoper zajce po Din 12.— za kg.
Merilo za sode, novost patent Matievč, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.
„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—
 Srgo patroni po Din 7 za komad.
„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—
Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtni Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice Flora, dvoliterske, za vrtno nasade, po Din 370.—

Škropilnice ročne, **Ideal**, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, **ponikljane** po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. **Vermorel** po Din 520, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska **Superieur** po Din 500, za komad.

Škropilnice, **Flickove** nahrbtni po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, **razpršilnik Duet** po Din 130, **navadni razpršilnik** po Din 18, **Flickov razpršilnik za trte** po Din 60 za komad, **za drevje in hmelj** po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke **Theo Seltz** po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—
Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.
Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Nova zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja tvrdke S. Kunde in sin.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 40.— do Din 190.—

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosencnih gnezd Din 20.—, 127.—, 190.—, **peresa k škarjam** po Din 1.—

Škarje za striženje mej od Din 50.— do Din 120.—
Navadne drevesne žage Din 40.—, 45.—, 50.—

Drevesne ščetki (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18.— do Din 20.—

Lopate za šitjanje nasajene po Din 64.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 litrov Din 1250, 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpirac „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalnik: Domo H za 30 lit. po Din 875, **AX** za 40 lit. po Din 1000, **M** za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, **E2** za 100 lit. po Din 1250, **F** za 140 lit. po Din 1700, **A** za 200 lit. po Din 2500.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, **M. O.** za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Hoybergov aparat za določanje toščobe v mleku in smetani tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30

Živnozdravniki predmeti (češki izdelek); **trokarji za teleta** po Din 70, **trokarji za goved** okrogli po Din 45, okrogli

z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved, ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po Din 50; **požiralnikove cevi** za teleta in ovce po Din 70 in 160, za goved po Din 130, 150 in 320; **kateter** (za puščanje skalnice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; **emaskulator** po Din 250; **gumijev precep** (obroč) po Din 8, **obroči za bike** po Din 20; **klešče za vdevanje teh obročev** po Din 170; **toplomer za merjenje vročine** po Din 25; **zračni filter** po Din 110; **gum. balon** k temu po Din 35; **zaustavljajč** (proti vhašanju sramnice) po Din 40, **irigatorji** kompletni (a 3 litr.) po Din 65; **klešče za tetoviranje** za tromestna števila, z 2 garniturama števil 1—10 po Din 500.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—

Lopate za šitjanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23 za komad.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 25 za komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu šte. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pastl za voluharje po 10 in po Din 6.—, **klešče za pastl** Din 5.—

Francoški ključ (francozi) **Rapid**, mali po Din 35.—, **srednji** po Din 62.—, **velik** po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in pluzni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—

Sackov plug R14MN po Din 1600.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackovi pluzni lemeži 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; **glava XV** z noži po Din 400.—

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

HSCS plug UP5 za globočino 18 cm — teža 71 kg Din 825.—

HSCS plug UP6 za globočino 18 cm; teža 74 kg Din 870.—

HSCS plug UP7 za globočino 28 cm; teža 82 kg Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Sackova 3 delna njivska brana *1a po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—

št. 13 — železne, njivske, dvodelne, tež. 40 kg, Din 600.—

Travnški skarifikator na visokih kolesih **Darius 14** (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, komplet po Din 1280 za komad.

Travnške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—, 4 po Din 1050.—

Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3200.—, II/1a po Din 2300.— komad.

Trijer „Feniks“ po Din 3500.— komad.

Slamorenice z ustjem 8 col, s sklopko, znamka V8 po Din 1970.—

Slamorenice z ustjem 10 col, brez sklopke, znamka VS10 po Din 2090.—

Slamorenice z ustjem 10 col s sklopko, znamka VS10 po Din 2130.—

Slamorenice z ustjem 12 col, brez sklopke, znamka VFS12 po Din 2350.—

Slamorenice z ustjem 12 col, s sklopko, znamka VFS12 po Din 2450.—

Slamorenice z ustjem 12 col, s sklopko in verigo znamka VFS 12 po Din 2900.—

Slamorenica CCH12 za motorni pogon ali za pogon z vitlom, Din 4050.—

Reporenice — **„Kremžar“** z noži na bobnu po Din 350.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.

Robkač za koruzo — ročni, Din 1170.—

Izmenjalni cilindri za ječmen in oves (za Heidov trijer št. II/1a) po Din 1700; za III po Din 1950.

Bencin-motor Lorenz 3—4 HP, po Din 11.500.—, 4—5 HP po Din 15.500.—

